

3. Minister Spraw Wewnętrznych może w drodze rozporządzenia zwolnić określone kategorie osób od obowiązku zameldowania się na pobyt czasowy.

4. Minister Spraw Wewnętrznych może w celu zapewnienia porządku i bezpieczeństwa publicznego, a także w razie klęsk żywiołowych lub zagrożenia chorobami epidemicznymi wprowadzić w drodze rozporządzenia na czas określony obowiązek zameldowania się z chwilą przybycia do danej miejscowości, określić szczegółowo sposób i termin zameldowania i wymeldowania osób oraz zakres danych, jakie powinny być zgłoszone przy zameldowaniu i wymeldowaniu.

Art. 52. Przez użyte w ustawie określenie „terenowe organy administracji państwowej” określonego stopnia rozumie się terenowe organy administracji państwowej takiego stopnia, do których kompetencji należą sprawy ewidencji ludności i dowodów osobistych.

Rozdział 10

Przepisy karne.

Art. 53. Kto zbywa własny lub cudzy dokument stwierdzający tożsamość,

podlega karze pozbawienia wolności do lat 2, ograniczenia wolności lub grzywny.

Art. 54. 1. Kto kradnie lub przywłaszcza sobie dokument stwierdzający tożsamość innej osoby albo legitymuje się takim dokumentem,

podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

2. Tej samej karze podlega, kto bezprawnie przewozi, przynosi lub przesyła za granicę dokument stwierdzający tożsamość.

Art. 55. Kto:

- 1) uchyla się od obowiązku posiadania dokumentu stwierdzającego tożsamość,
- 2) zatrzymuje dokument stwierdzający tożsamość przy przyjmowaniu do pracy lub jako zabezpieczenie wy-

konania świadczenia albo nie dopełnia ciążącego na nim obowiązku dokonania wymaganego wpisu w tym dokumencie,

3) nie dopełnia ciążącego na nim obowiązku przedstawienia dokumentu stwierdzającego tożsamość uprawnionemu organowi lub instytucji w celu dokonania w nim wymaganego wpisu albo nie będąc uprawnionym dokonuje wpisu w tym dokumencie,

4) nie zwraca dokumentu stwierdzającego tożsamość w razie utraty obywatelstwa polskiego,

5) nie wykonuje ciążącego na nim obowiązku zwrotu dokumentu stwierdzającego tożsamość osoby zmarłej,

6) nie zwraca znalezionej dokumentu stwierdzającego tożsamość,

podlega karze ograniczenia wolności do 3 miesięcy lub karze grzywny do 20.000 zł.

Art. 56. Wykroczenia przeciwko obowiązkowi meldunkowemu podlegają ustawie z dnia 20 maja 1971 r. — Kodeks wykroczeń (Dz. U. Nr 12, poz. 114, z 1981 r. Nr 24, poz. 124, z 1982 r. Nr 16, poz. 125 i z 1983 r. Nr 44, poz. 203).

Rozdział 11

Przepisy przejściowe i końcowe.

Art. 57. Dowody osobiste i tymczasowe zaświadczenia tożsamości wydane w trybie przepisów obowiązujących przed wejściem w życie ustawy zachowują swą ważność.

Art. 58. Ustawa nie narusza przepisów normujących pobyt osób w strefie nadgranicznej.

Art. 59. Tracą moc:

- 1) dekret z dnia 22 października 1951 r. o dowodach osobistych (Dz. U. z 1962 r. Nr 2, poz. 5),
- 2) ustawa z dnia 14 lipca 1961 r. o ewidencji i kontroli ruchu ludności (Dz. U. Nr 33, poz. 164, z 1963 r. Nr 15, poz. 77, z 1967 r. Nr 44, poz. 220 i z 1971 r. Nr 12, poz. 115).

175

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 19 czerwca 1984 r.

w sprawie dokumentów stwierdzających tożsamość.

Na podstawie art. 44 ustawy z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych (Dz. U. z 1984 r. Nr 32, poz. 174) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Tryb postępowania przy wydawaniu dokumentów stwierdzających tożsamość.

§ 1. 1. W celu otrzymania dokumentu stwierdzającego tożsamość osoba zainteresowana składa wniosek i 3 fotografie w urzędzie terenowego organu administracji państwowej stopnia podstawowego, właściwego ze względu na miejsce pobytu stałego.

2. Wniosek o wydanie dokumentu stwierdzającego tożsamość (wraz z fotografiami) może być złożony za pośrednictwem urzędu terenowego organu administracji państwowej stopnia podstawowego, właściwego ze względu na miejsce pobytu czasowego trwającego dłużej niż 2 miesiące; w takim wypadku należy przedstawić odpis skrócony odpowiedniego aktu stanu cywilnego.

§ 2. 1. Terenowy organ administracji państwowej rozpatrujący wniosek o wydanie dokumentu stwierdzającego tożsamość może żądać złożenia odpisu skróconego aktu stanu cywilnego lub innego dokumentu niezbędnego do wydania dokumentu stwierdzającego tożsamość.

2. Organ, o którym mowa w ust. 1, nie może żądać przedstawienia odpisu skróconego aktu stanu cywilnego,

jeżeli został on sporządzony w urzędzie stanu cywilnego miejsca, w którym osoba ubiega się o wydanie tego dokumentu.

§ 3. 1. Organ rozpatrujący wniosek o wydanie dokumentu stwierdzającego tożsamość potwierdza na wniosku zameldowanie na pobyt stały oraz uzyskuje we właściwym urzędzie stanu cywilnego potwierdzenie zgodności danych zawartych we wniosku lub potwierdza je na podstawie przedstawionego odpisu skróconego aktu stanu cywilnego.

2. Składającemu wniosek wydaje się poświadczenie złożenia wniosku; poświadczenie to podlega zwrotowi przy odbiorze dokumentu stwierdzającego tożsamość.

§ 4. 1. Dokument stwierdzający tożsamość odbiera się osobiście.

2. Osobom otrzymującym dowód osobisty po raz pierwszy wręcza się ten dokument w formie uroczystej.

3. Tymczasowy dowód osobisty lub tymczasowe zaświadczenie tożsamości wystawione dla osoby w wieku do 16 roku życia osoba ta odbiera w obecności jej przedstawiciela ustawowego lub opiekuna prawnego.

§ 5. 1. Dowód osobisty ma formę książeczki o wymiarach 11,5 × 8,5 cm w okładce płóciennej koloru ciemnozielonego; dowód ten zawiera 20 stron barwy szarozielonej.

2. Wzór dowodu osobistego określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

§ 6. 1. Tymczasowy dowód osobisty ma formę książeczki o wymiarach 10,5 × 8 cm w okładce płóciennej koloru czerwonego; dowód ten zawiera 12 stron koloru różowego.

2. Tymczasowe zaświadczenie tożsamości ma formę książeczki o wymiarach 10,5 × 8 cm w okładce z kartonu koloru szarego; zaświadczenie to zawiera 12 stron koloru jasnoszarego.

3. Wzór tymczasowego dowodu osobistego określa załącznik nr 2, a wzór tymczasowego zaświadczenia tożsamości — załącznik nr 3 do rozporządzenia.

§ 7. 1. Terenowe organy administracji państwowej stopnia podstawowego prowadzą dokumentację związaną z wydawaniem, wymianą, zwrotem i utratą tych dokumentów.

2. Minister Spraw Wewnętrznych określi sposób prowadzenia dokumentacji, o której mowa w ust. 1.

Rozdział 2

Wpisy w dokumentach stwierdzających tożsamość.

§ 8. 1. W dowodach osobistych i tymczasowych dowodach osobistych, poza wpisami określonymi w art. 37 i 39 ustawy z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych (Dz. U. z 1984 r. Nr 32, poz. 174), zwanej dalej „ustawą”, mogą być dokonywane wpisy:

- 1) o uprawnieniu do przekraczania granicy Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej z państwami, z którymi zostały zawarte umowy o ułatwieniach w ruchu podróżnych,
- 2) o wydaniu książeczki walutowej,
- 3) grupy krwi,
- 4) numeru ewidencyjnego,

5) o posiadaniu uprawnień do wykonywania działalności gospodarczej,

6) o prowadzeniu działalności twórczej lub wykonywaniu zawodu artysty,

7) o prowadzeniu lub współprowadzeniu gospodarstwa rolnego,

8) o wydaniu wkładki zaopatrzenia.

2. W tymczasowych zaświadczeniach tożsamości, poza wpisami określonymi w art. 37 i 39 ustawy, mogą być dokonywane wpisy grupy krwi, numeru ewidencyjnego oraz o wydaniu wkładki zaopatrzenia.

§ 9. 1. Wpisu o zameldowaniu i wymeldowaniu oraz wpisu numeru ewidencyjnego dokonują terenowe organy administracji państwowej stopnia podstawowego w rubrykach przeznaczonych na ten wpis.

2. W razie zmiany miejsca pobytu stałego lub czasowego trwającego ponad 2 miesiące, dokument stwierdzający tożsamość powinien być przedstawiony właściwemu terenowemu organowi administracji państwowej w celu dokonania w tym dokumencie odpowiedniego wpisu.

§ 10. 1. Wpisów o dzieciach lub skreśleń tych wpisów dokonują:

1) terenowe organy administracji państwowej stopnia podstawowego przy wydawaniu dokumentu stwierdzającego tożsamość, na podstawie posiadanych lub przedstawionych aktów stanu cywilnego albo prawomocnych orzeczeń sądu,

2) kierownicy urzędów stanu cywilnego przy sporządzaniu lub uzupełnianiu aktu urodzenia lub zgonu.

2. W celu dokonania wpisów o dzieciach własnych, przysposobionych lub dla których została ustanowiona opieka oraz o zmianach z tym związanych należy w terminie 14 dni od dnia powstania zdarzenia przedstawić organowi określonemu w ust. 1 dokument stwierdzający tożsamość.

§ 11. 1. Wpisów o zmianach stanu cywilnego dokonują kierownicy urzędów stanu cywilnego właściwi ze względu na miejsce sporządzenia aktu stanu cywilnego lub kierownicy urzędów stanu cywilnego właściwi ze względu na miejsce pobytu stałego zainteresowanej osoby, na podstawie posiadanych lub przedstawionych aktów stanu cywilnego albo prawomocnych orzeczeń sądu.

2. Wpisów o zmianach stanu cywilnego dokonuje się na stronie „Adnotacje urzędowe” z użyciem stempli, których wzory określa załącznik nr 4 do rozporządzenia.

3. W celu dokonania wpisów o zmianach stanu cywilnego należy w terminie 14 dni od dnia powstania zmiany przedstawić dokument stwierdzający tożsamość.

§ 12. 1. Zakłady pracy dokonują w dokumentach stwierdzających tożsamość wpisów:

1) o dacie przyjęcia do pracy i zwolnienia z pracy pracowników oraz osób pracujących w systemie pracy nakładczej,

2) o dacie zawarcia i rozwiązania umowy agencyjnej albo umowy na warunkach zlecenia z osobą, której powierzono prowadzenie zakładu lub świadczenie usług na zasadach określonych w przepisach szczególnych,

3) o dacie przyjęcia do pracy i zwolnienia z pracy pracowników zatrudnionych w zakładach u osób, o których mowa w pkt 2.

2. Wpisu o dacie przyjęcia do pracy i zwolnienia z pracy osób zatrudnionych:

- 1) w nie uspołecznionych zakładach pracy posiadających osobowość prawną dokonuje ten zakład pracy,
- 2) w nie uspołecznionych zakładach pracy nie posiadających osobowości prawnej oraz przez osoby fizyczne, a także przez zagraniczne osoby prawne i osoby fizyczne dokonują terenowe organy administracji państwowej stopnia podstawowego, właściwe ze względu na miejsce zatrudnienia osoby.

3. Przy przyjęciu do pracy i zwolnieniu z pracy należy przedstawić dokument stwierdzający tożsamość w celu dokonania w nim odpowiedniego wpisu.

4. Osoby zatrudnione w zakładach, o których mowa w ust. 2 pkt 2, w celu dokonania wpisu o dacie przyjęcia do pracy i zwolnienia z pracy przedstawiają ponadto potwierdzenie zgłoszenia ich do ubezpieczenia społecznego lub ustania tego ubezpieczenia.

5. Jeżeli osoba jest zatrudniona więcej niż w jednym zakładzie pracy, wpisu o zatrudnieniu dokonuje każdy zakład pracy. Przepis stosuje się odpowiednio w odniesieniu do wpisów dokonywanych przez terenowe organy administracji państwowej.

6. Wpisu dokonuje się na stronie „Adnotacje o zatrudnieniu” z użyciem stempli, których wzory określa załącznik nr 5 do rozporządzenia.

§ 13. W dowodach osobistych żołnierzy wpisów o odbywaniu służby wojskowej oraz o zwolnieniu z tej służby dokonują właściwe jednostki wojskowe.

§ 14. Wpisów o przyznaniu uprawnienia do przekraczania granicy Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej dokonują właściwe w sprawach paszportowych organy miejsca pobytu stałego osoby posiadającej dowód osobisty lub tymczasowy dowód osobisty.

§ 15. Wpisów o wydaniu książeczki walutowej dokonują Narodowy Bank Polski oraz inne instytucje uprawnione do wydawania takich książeczek.

§ 16. Wpisów grupy krwi dokonują w trybie i na zasadach określonych w odrębnych przepisach zakłady służby zdrowia wyznaczone przez Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.

§ 17. 1. Wpisów o posiadaniu uprawnień do wykonywania działalności gospodarczej dokonuje się w dowodach osobistych osób:

- 1) wykonujących rzemiosło na podstawie potwierdzenia zgłoszenia lub zezwolenia wydanego stosownie do przepisów o wykonywaniu i organizacji rzemiosła,
- 2) prowadzących działalność gospodarczą w zakresie handlu, gastronomii i usług na podstawie zezwolenia wydanego stosownie do przepisów o wykonywaniu handlu oraz niektórych innych rodzajów działalności przez jednostki gospodarki nie uspołecznionej,
- 3) prowadzących działalność zawodową w zakresie projektowania w budownictwie na podstawie pozwolenia wydanego stosownie do przepisów w sprawie zasad wydawania pozwoleń na działalność zawodową w zakresie projektowania w budownictwie.
- 4) prowadzących transport drogowy zarobkowy na podstawie zezwolenia wydanego stosownie do przepisów o transporcie drogowym i spedycji krajowej.

2. Wpisów o wydaniu lub utracie ważności potwierdzenia zgłoszenia, zezwolenia albo pozwolenia, o którym mowa w ust. 1, dokonuje na wniosek osoby zainteresowanej terenowy organ administracji państwowej właściwy do wydawania tych uprawnień.

3. Wpisów o utracie ważności potwierdzenia zgłoszenia, zezwolenia lub pozwolenia właściwy terenowy organ administracji państwowej może dokonać także z urzędu.

4. Datę utraty ważności potwierdzenia zgłoszenia zezwolenia albo pozwolenia wpisuje się zgodnie z ostateczną decyzją właściwego organu administracji państwowej o cołnicu albo wygaśnięciu uprawnień.

5. Wpisów o których mowa w ust. 2, dokonuje się na stronie „Adnotacje urzędowe” z użyciem stempli, których wzory określa załącznik nr 6 do rozporządzenia.

§ 18. 1. Wpisów o prowadzeniu działalności twórczej lub wykonywaniu zawodu artysty dokonuje się w dowodach osobistych osób:

- 1) posiadających dyplom ukończenia wyższej szkoły artystycznej albo średniej szkoły artystycznej, jeżeli w danej dziedzinie nie są prowadzone studia artystyczne,
- 2) zrzeszonych w odpowiednim stowarzyszeniu twórców lub spełniających warunki do uzyskania członkostwa w takim stowarzyszeniu,
- 3) posiadających zaświadczenie — wydane na zasadach określonych w przepisach odrębnych — stwierdzające wykonywanie zawodu artysty.

2. Wpisów, o których mowa w ust. 1, dokonuje na wniosek osoby zainteresowanej terenowy organ administracji państwowej stopnia podstawowego właściwy ze względu na miejsce pobytu stałego osoby zainteresowanej. Wpisu dokonuje się na stronie „Adnotacje urzędowe” z użyciem stempla, którego wzór określa załącznik nr 7 do rozporządzenia.

3. W razie utraty uprawnień do wykonywania zawodu, o którym mowa w ust. 1, należy dowód osobisty przedstawić właściwemu terenowemu organowi administracji państwowej w celu dokonania w nim stosownego wpisu o tym fakcie. Przepis § 17 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

§ 19. 1. Wpisów o prowadzeniu lub współprowadzeniu gospodarstwa rolnego dokonuje na wniosek osoby zainteresowanej terenowy organ administracji państwowej stopnia podstawowego, właściwy ze względu na miejsce położenia gospodarstwa. Wpisu dokonuje się na stronie „Adnotacje urzędowe” z użyciem stempla, którego wzór określa załącznik nr 8 do rozporządzenia.

2. Wpisów o zaprzestaniu prowadzenia lub współprowadzenia gospodarstwa rolnego właściwy terenowy organ administracji państwowej stopnia podstawowego może dokonać także z urzędu.

§ 20. Wpisów o wydaniu wkładki zaopatrzenia dokonują zakłady pracy lub terenowe organy administracji państwowej stopnia podstawowego. Wpisów dokonuje się na stronie „Adnotacje urzędowe” z użyciem stempla, którego wzór określa załącznik nr 9 do rozporządzenia.

§ 21. Terenowe organy administracji państwowej stopnia podstawowego, jak również organy, urzędy, zakłady pracy, zakłady służby zdrowia i organizacje określone w § 10—12, § 14 i § 16—20 mogą wzywać osoby do przedstawienia dokumentów stwierdzających tożsamość w celu dokonania w nich odpowiednich wpisów lub zmian.

Rozdział 3

Postępowanie w razie wymiany lub utraty dokumentów stwierdzających tożsamość.

§ 22. 1. W celu wymiany dokumentu stwierdzającego tożsamość należy dokument ten złożyć w urzędzie określonym w § 1 ust. 1 wraz z wnioskiem i 3 fotografiami.

2. Przepis § 3 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

§ 23. 1. W razie zmiany danych osobowych zawartych w dokumencie stwierdzającym tożsamość należy wystąpić o jego wymianę w terminie 14 dni od dnia doręczenia dokumentu stwierdzającego zmianę.

2. W razie uszkodzenia dokumentu stwierdzającego tożsamość lub powstania innej okoliczności utrudniającej ustalenie tożsamości osoby posiadającej ten dokument należy niezwłocznie wystąpić o jego wymianę.

§ 24. Przy wydawaniu nowego dokumentu stwierdzającego tożsamość w miejsce utraconego stosuje się odpowiednio przepisy o wydawaniu tych dokumentów, z tym że wydanie nowego dokumentu może nastąpić po ustaleniu tożsamości składającego wniosek.

Rozdział 4

Postępowanie w razie utraty obywatelstwa polskiego lub zgonu osoby posiadającej dokument stwierdzający tożsamość.

§ 25. W razie utraty obywatelstwa polskiego należy dowód osobisty lub tymczasowy dowód osobisty złożyć

w urzędzie spraw wewnętrznych, w którym dopełnia się obowiązków wynikających z przepisów o cudzoziemcach.

§ 26. W razie zgonu osoby posiadającej dokument stwierdzający tożsamość należy dokument ten złożyć, w ciągu 3 dni od dnia zgonu, w urzędzie stanu cywilnego, w którym ma być sporządzony akt zgonu.

Rozdział 5

Przepisy końcowe.

§ 27. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o dokumencie stwierdzającym tożsamość, należy przez to rozumieć dowód osobisty, tymczasowy dowód osobisty i tymczasowe zaświadczenie tożsamości.

§ 28. Traci moc rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 sierpnia 1974 r. w sprawie dokumentów stwierdzających tożsamość (Dz. U. Nr 33, poz. 195, z 1980 r. Nr 16, poz. 58 i z 1981 r. Nr 23, poz. 120).

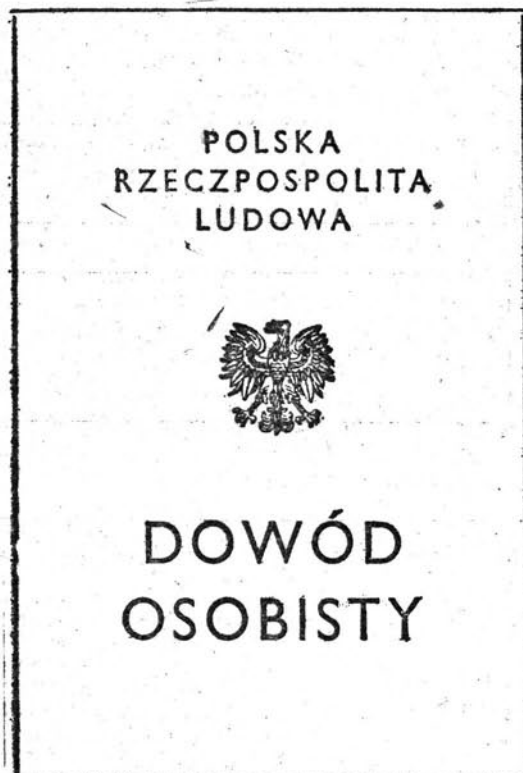
§ 29. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1984 r.

Prezes Rady Ministrów: w z. Z. Messner

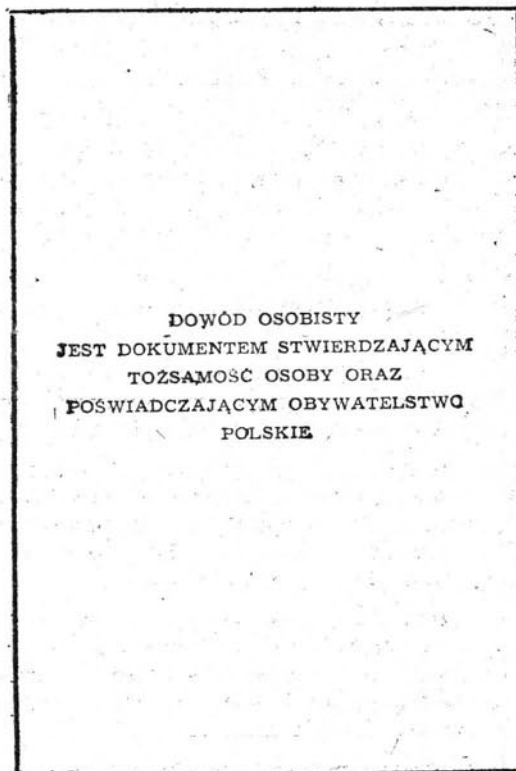
Załączniki do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 czerwca 1984 r. (poz. 175)

Załącznik nr 1

WZÓR DOWODU OSOBISTEGO

(okładka)

(wewnętrzna strona okładki)